

**De Berekenaar Verzuimtargets
voor
gemeenten**

**Handleiding
en
verantwoording**

Inhoudsopgave

1 – Wat is de Berekenaar Verzuimtargets?

Inleiding: de Gemeentelijke Verzuimnorm

- *Extra verfijning*
- *De uitdaging van de norm*

Het nut van de nieuwe Berekenaar Verzuimtargets

- *U kunt ook eigen doelstellingen bepalen*

Belangrijke bijkomende mogelijkheden: referentiecijfers op deelgroepen van het personeelsbestand

- *Referentiegegevens*
- *Grenzen*

Voorbeelden van de vragen die de Berekenaar Verzuimtargets kan beantwoorden

2 – Hoe werkt de Berekenaar Verzuimtargets?

Algemeen: het gebruik stap voor stap

Extra mogelijkheden

- *Haalbare streefnormen per dienst/sector of afdeling*
- *Haalbare normen per groep*
- *Eigen normen*

3 – Mogelijke problemen

Hoe kan de Berekenaar Verzuimtargets kapot gaan?

4 - Verantwoording van de Berekenaar Verzuimtargets

Bijlagen

1 – Enkele belangrijke referentiecijfers

2 – Precisie van de cijfers en problemen rond verschillende cijferbronnen

1 – Wat is de Berekenaar Verzuimtargets?

Inleiding: de Gemeentelijke Verzuimnorm

In de jaarlijkse Personeelsmonitor Gemeenten van het A+O fonds Gemeenten worden gegevens die gemeenten leveren aan het A+O fonds Gemeenten gepresenteerd om te kunnen dienen als referentiegegevens voor het eigen gemeentebeleid. De algemene daling van het ziekteverzuim in de sector gemeenten maakte het wenselijk en mogelijk een nieuwe norm vast te stellen.

Wenselijk omdat veel gemeenten het gemiddelde van alle gemeenten naderen en daarmee de uitdaging om verder te komen steeds kleiner werd.

En *mogelijk* omdat met de Personeelsmonitor Gemeenten per gemeentegrootteklasse kan worden vastgesteld welke gemeenten het laagste verzuim hebben gerealiseerd.

Als nieuwe uitdaging werd daarom de Gemeentelijke Verzuimnorm gepresenteerd. Deze norm is gelijk aan de laagste kwartielscores: deze score geeft het verzuimpercentage aan waarbij een kwart van de gemeenten in een bepaalde grootteklasse een lager verzuimpercentage heeft gerealiseerd dan deze kwartielscore. In statistische termen gezegd: niet het gemiddelde maar de score van het laagste kwartiel is als norm vastgesteld.

De uitdaging van de norm

- De uitdaging daarbij is dus: probeer in uw gemeentelijk verzuimbeleid het resultaat te evenaren dat door 25% van de gemeenten in uw grootteklasse inmiddels al is behaald en dus haalbaar is gebleken.

Hieronder vindt u de Gemeentelijke Verzuimnorm per grootteklasse (V%), met daarachter de verzuimfrequentie (F) (verzuimcijfers 2006).

Gemeentegrootte	Verzuimnorm (1 ^e kwartiel)		Gemiddelde		3 ^e kwartiel		Aantal
	V%	F	V%	F	V%	F	
< 10.000 inwoners	2,8%	1,14	4,27%	1,49	5,3%	1,72	30
< 20.000 inwoners	3,3%	1,18	4,55%	1,37	5,66%	1,64	76
< 50.000 inwoners	4,2%	1,37	5,05%	1,53	5,93 %	1,71	112
< 100.000 inwoners	4,98%	1,5	5,45%	1,62	6,0%	1,72	31
> 100.000 inwoners (excl. G4)	4,8%	1,5	5,56%	1,63	6,3%	1,80	13

- Het resultaat van deze berekening uit de Gemeentelijke Verzuimnorm is dat elke gemeente nu opnieuw een uitdagend gewenst resultaat kan bepalen in de zekerheid dat deze ook haalbaar is.

Het nut van de Berekenaar Verzuimtargets

Het verzuimpercentage van een gemeente wordt niet alleen door het gemeentebeleid bepaald maar ook door de samenstelling van het personeelsbestand. Jongeren verzuimen vaker dan ouderen, maar wel weer korter. Het verzuimpatroon van mannen en vrouwen toont soms forse verschillen per leeftijdsgroep (zwangerschap wordt daarbij niet meegerekend). Daarom is de Berekenaar Verzuimtargets gemaakt.

De Berekenaar Verzuimtargets berekent uw streefverzuim aan de hand van uw specifieke personeelsbestand en geeft aanvullende referentiegegevens.

- De Berekenaar Verzuimtargets is in de eerste plaats een rekenhulpmiddel om vast te kunnen stellen welk percentage voor uw gemeente (of gemeentelijke dienst) haalbaar is – rekening houdend met de specifieke samenstelling van het personeelsbestand – als u een evenwaardig resultaat wilt halen als de Gemeentelijke Verzuimnorm.
De Berekenaar Verzuimtargets geeft dus antwoord op de vraag: welk verzuimpercentage en welke frequentie is voor onze gemeente haalbaar als we dezelfde inspanning verrichten als bij een kwart van de gemeenten haalbaar is gebleken?

U kunt ook eigen doelstellingen bepalen

- De Berekenaar Verzuimtargets is ontworpen om gemeenten te stimuleren de Gemeentelijke Verzuimnorm als doelstelling te nemen. De Berekenaar Verzuimtargets moest daarom zo worden geconstrueerd dat een gemeente zelf een bij de eigen gemeentegrootteklasse passend

streefcijfer kan invullen. Dat is inderdaad het geval. Het is daarom een dynamische (want beleidsgestuurde) Berekenaar Verzuimtargets geworden. Dat biedt meteen extra mogelijkheden.

- Een gemeente kán namelijk de eigen Gemeentelijke Verzuimnorm als doel stellen, maar door de flexibiliteit is het ook mogelijk andere doelstellingen te kiezen. Een gemeente die onverhoopt nog een hoog verzuim heeft of die liever nog voor het gemiddelde of voor een stapsgewijze daling kiest kan een eigen doelstelling kiezen. In feite is de Berekenaar Verzuimtargets geschikt voor elk door uzelf gekozen target. En de keuze voor een specifiek verzuimpercentage is niet gekoppeld aan een specifieke verzuimfrequentie.

U kunt dus naar believen voor beide grootheden uw eigen keuzes en inspanningsambities bepalen.

Belangrijke bijkomende mogelijkheden: referentiecijfers op deelgroepen van het personeelsbestand

Referentiegegevens

De Berekenaar Verzuimtargets is zo geconstrueerd dat ook aanvullende referentiecijfers worden berekend. Standaard betreft dit het verschil in verzuim en verzuimfrequentie per leeftijdsgroep en verdeeld naar man/vrouw.

- Een bijkomende functie van de Berekenaar Verzuimtargets is zodoende dat u – door hem in te vullen – ook de beschikking krijgt over aanvullende gegevens over verzuim en verzuimfrequentie bij specifieke groepen personeelsleden (leeftijd, functieniveau en geslacht). Gebruikt u de bij uw gemeentegrootte behorende Gemeentelijke Verzuimnormen (verzuimpercentage en verzuimfrequentie) dan levert de Berekenaar Verzuimtargets ook de daarbij behorende referentiecijfers over leeftijdsgroepen, mannen en vrouwen en verschillende combinaties daarvan. Dat kan goed van pas komen bij uw eigen verzuimanalyses en jaarplanning.

Grenzen

Bij groepen werknemers van minder dan 20 werknemers is er geen sprake van statistische betrouwbaarheid.

Waarom wordt het percentage “verzuim door zwangerschap” ook berekend?

Zoals bekend dienen zwangerschap en zwangerschap-gerelateerde afwezigheid niet onder verzuim te worden genoteerd. Soms gebeurt dat echter wel. Of soms hebt u behoefte om ongeveer de omvang van zwangerschapperelateerd verzuim te weten. Uiteraard is het berekende gegeven niet meer dan een aanwijzing, gebaseerd op algemene statistische gegevens. Het is zeker, bij kleine groepen werknemers, niet relevant. En zeker ook geen aandachtspunt voor beleid!

Voorbeelden van de vragen die de Berekenaar Verzuimtargets kan beantwoorden

De hierboven genoemde precisering en flexibiliteit maken het mogelijk om uzelf te vergelijken met gemeenten als geheel maar ook een vergelijking te maken op onderdelen van de gemeente – zowel diensten, sectoren als functiegroepen, leeftijdsgroepen of geslacht. Voorbeelden van vragen die beantwoord kunnen worden zijn:

- Als onze gemeente even goed wil scoren als de Gemeentelijke Verzuimnorm wat is dan ons maatwerk streefpercentage?
- En welke percentage moeten dan behaald worden door dienst of sector X?
- Wijken verzuim- en frequentie van mannen, vrouwen, jongeren of ouderen af van de norm?
- Als we minder planningsproblemen willen hebben bij welke groep medewerkers kunnen we dan het best de verzuimfrequentie aanpakken?
- Is een leeftijdsbewust personeel- of verzuimbeleid nuttig en/of gewenst?
- Verdient het verzuim van mannen en of vrouwen extra aandacht?

Hoe kunnen G4-gemeenten gebruik maken van de Berekenaar Verzuimtargets?

Voor de grootteklasse G4 (Amsterdam, Rotterdam, den Haag en Utrecht) kan geen aparte Gemeentelijke Verzuimnorm worden vastgesteld op basis van de laagste kwartielscore van deze grootteklasse.

De G4-gemeenten of bedrijfsonderdelen hiervan kun wel op basis van de variabelen leeftijd, functieniveau en geslacht verzuimtargets berekenen met de Berekenaar. Voor de beste vergelijking kunnen dan de referentiecijfers van de gemeentegrootteklasse 100.000+ worden genomen.

2 – Hoe werkt de Berekenaar Verzuimtargets?

De werking is heel eenvoudig. Het gaat om een gewoon – beveiligd – Exceldocument. Als u gewend bent om met Excel om te gaan volstaat het onderstaande stappenplan.

Berekenaar verzuimtargets op basis van de Gemeentelijke Verzuimnorm

Verzuimpercentage excl. zwangerschap	4,4
Verzuim incl. wordt automatisch berekend	
Meldingsfrequentie verzuim	1,4

Invoeren opbouw personeelsbezetting Eenheid **Voorbeeldstad**

	Man					Vrouw					
	< 25	25 - 34	35 - 44	44 - 54	> 54	< 25	25 - 34	35 - 44	44 - 54	> 54	
Fg 1 - 3		4	24	33	5	1	22	39	10	9	
Fg. 4 - 6	55	10	20	13	4		6	8	4	1	
Fg. 7 - 9		8	4	6			1	4	2		
Fg. > 9		12	37	45				45			
<i>Invoeren personen i.p.v. fte!</i>										Totaal	432

Resultaat:	Voorbeeldstad	Verzuimtargets:	
		VZ% excl zw	4,1 %
		VZ% vanwege zw	0,77 %
		Totaal	4,8 %
		Frequentie	1,4 keer per jaar

Algemeen: het gebruik stap voor stap

Stap 1 – U opent de Berekenaar Verzuimtargets en klikt – als dat niet automatisch gebeurt – op het tabblad “Toelichting”. Hier vindt u basisinformatie over het instrument.

Stap 2 – Klik op het tabblad “Gemeentelijke Verzuimnorm” en zoek de bij uw gemeente passende normen op. Noteer deze.

Stap 3 – Kies het tabblad “Berekening”. Vul in de daarvoor bedoelde **gele** vakjes rechtsboven de door uzelf gekozen normen in. Vul desgewenst de naam van de gemeente (of dienst/sector) in.

Stap 4 – U vult de relevante personeelsaantallen in (niet: fte!) in de gele vakjes, overeenkomstig de aanwijzingen in de tabel-titels (functieniveau, leeftijd en m/v)

Stap 5 – De Berekenaar Verzuimtargets berekent vervolgens automatisch welk percentage en welke Verzuimfrequentie voor u haalbaar is. Kijk daarvoor naar de rode cijfers rechts onder de tabel.

Stap 6 – Print (Bestand/afdrukken) deze pagina. U krijgt dan twee pagina’s.

De eerste bevat uw eigen gegevens, de tweede de bijbehorende rekengegevens. Door naar deze laatste te kijken kunt u al veel opmaken over verzuim en frequentie van afzonderlijke groepen werknemers.

Stap 7 – Ga naar extra stuurgegevens. Op deze pagina vindt u aanvullende berekeningen over delen van het door u ingevulde personeelsbestand. Het is interessant om deze te vergelijken met de referentiegegevens over uw gemeentegrootte.

Print ook deze pagina zodat u deze cijfers kunt vergelijken, analyseren en uw kansen kunt kiezen. De algemene stuurgegevens vindt u in de bijlagen.

Extra mogelijkheden

U kunt zelf extra analysemogelijkheden scheppen.

Haalbare streefnormen per dienst/sector of afdeling

U kunt ook meer precisie bereiken door de streefcijfers per dienst of sector te berekenen.

Indien u de door u gekozen normen handhaaft maar bijvoorbeeld niet de personeelsgegevens van uw hele gemeente maar alleen die van een onderdeel ervan invult (bijvoorbeeld een dienst of sector), wordt automatisch berekend welk percentage en welke frequentie voor dat gemeenteonderdeel haalbaar zijn als dezelfde inspanning wordt geleverd als de gemeente als geheel van plan is.

Haalbare normen per groep

- Door bijvoorbeeld maar een deel van het personeelsbestand in te vullen krijgt u de verwachtingen over specifieke groepen: jongeren, m/v, functiegroepen....u kunt zelf kiezen.
- Wilt u zelf een eigen doel kiezen aan de hand van de Gemeentelijke Verzuimnorm dan hoeft u alleen het target rechtsboven bij te stellen.

Eigen normen

- Wilt u als gemeente zonder gebruik te maken van de Gemeentelijke Verzuimnorm een eigen doel kiezen dat werkt het iets anders. Volg daartoe het bovenstaande stappenplan tot en met stap 5. Stel u wilt naar 5,2% en een frequentie van 1,4. Verander dan de invulvakjes rechtsboven tot het resultaatvakjes rechtsonder de door u gewenste waarden laten zien. Lees en onthoud de waarden in de vakjes rechtsboven. Door de vakjes rechtsboven dezelfde waarden te laten behouden kunt u de bijbehorende referentiecijfers printen. En kunt u nu – door het personeelsbestand aan te passen – voor elk onderdeel van de gemeente berekenen wat elk onderdeel moet behalen om gezamenlijk op 5,2% en een frequentie van 1,4 uit te komen.

NB

Bij het verlaten van de Berekenaar Verzuimtargets kan worden gevraagd: **wijzigingen opslaan?** Als er geen fouten zijn gemaakt kunt u dat gerust doen. Als u merkt dat er iets heeft gehaperd kunt u beter op **NEE** klikken.

3 – Mogelijke problemen

Hoe kan de Berekenaar Verzuimtargets kapot gaan?

De Berekenaar Verzuimtargets is beveiligd. Alleen vakjes die bedoeld zijn om ingevuld te worden kunnen worden veranderd. Toch kan er nog wel wat stuk gaan.

- In de resultaat-vakjes staat een NUL, een X of de tekst VERWIJS!
Reden: de Berekenaar Verzuimtargets is niet stuk maar niet voldoende ingevuld. De doelstellingvakjes moeten in elk geval zijn ingevuld en het totaal aantal personeelsleden moet meer dan 0 zijn.
- De opmaak van de invulvakjes verdwijnt.
Door de gele vakjes niet zelf in te vullen maar er gegevens in te kopiëren uit andere bestanden wordt meteen ook de opmaak van uw eigen tabellen meegekopieerd.
Remedie:
  - Preventie: Werk niet via bestanden/plakken maar met bestanden/*plakken als/alleen waarden*.
  - Herstel: selecteer de betrokken vakjes en herstel de kleur en de lijnen met Cel-eigenschappen.
- Hij doet het niet meer.
Als u merkt dat in het resultaatvakje geen verandering meer komt terwijl u toch wijzigingen in doelstelling en/of personeelsbestand heeft ingevuld dan is de Berekenaar Verzuimtargets stuk. Ga niet proberen de Berekenaar Verzuimtargets te herstellen maar download een nieuwe. De oorzaak kan liggen in even te wild gebruik, verkeerd gebruik of een stroomstoring. Het is ook al eens voorgekomen dat een slimme medewerker had geknoeid met de beveiliging waardoor de interne formules werden gewist en alle berekeningen uitkwamen op 8%.

4 - Verantwoording van de Berekenaar Verzuimtargets

Voor het samenstellen van de Berekenaar Verzuimtargets zijn de onderstaande stappen gezet. In eerste instantie is gezocht naar verzuim-databestanden over de overheid en de gemeenten.

Vervolgens is gezocht naar verzuimreferenties voor deze bestanden als geheel en selecties ervan (m/v, functieniveau/leeftijd). Daarnaast is gekeken naar de kwaliteit van diverse normsystemen, waarvan die van Verbaan algemeen bekend is. Dat leidde tot de onderstaande bevindingen en stappen.

De normen van de Verbaannorm zijn vergeleken met die van de registratiegegevens van arbodiensten die voor de rijksoverheid werken. Voor de rijksoverheid heeft Achmea een eigen normering opgezet.

De Verbaannorm is niet gebaseerd op statistische bronnen maar op een 150-tal interviews.

Bij de Verbaannorm ontbreken de gegevens over vrouwen. Dit komt door de aanname dat het verschil tussen mannen en vrouwen kan worden weggelaten omdat het (hogere) verzuim van vrouwen volgens de makers toe te schrijven is aan hun neiging eerder en/of langer te kiezen voor de thuissituatie. Dit is geen goede zaak. Uit de arbodienstgegevens bleken grote verschillen. Uit onderzoek van TNO

Kwaliteit van Leven komt naar voren dat het verschil tussen mannen en vrouwen (gemiddeld 25%) toegeschreven kan worden voor 4/10 aan hun gezondheidstoestand, voor 4/10 aan de thuissituatie, en voor 2/10 aan overige oorzaken. Toch blijft er iets merkwaardigs: de verschillen tussen mannen en vrouwen zijn bij de overheid groter dan in het bedrijfsleven. Ook in detail treden merkwaardigheden op: bij eigen vergelijking van het verzuim bij 80 gelijke overheidsdiensten bleek ook weer een zeer wisselend verschil in het verzuim tussen mannen en vrouwen (gemeten in gelijke categorieën).

De Verbaannorm is afgerond tot halve procenten. Dit klopt natuurlijk niet echt, maar is niet ernstig omdat in het resultaat van de berekeningen afwijkingen worden uitgemiddeld.

Van groter belang is dat uit de arbodienstgegevens blijkt dat bij de Verbaannorm het verzuim van jongeren wordt overschat en dat van ouderen wordt onderschat.

De arbodienstgegevens van Achmea zelf zijn door de makers van de Berekenaar Verzuimtargets echter ook als te grof beoordeeld. De verdeling in functieschaal was te grof omdat er slechts 3 categorieën waren samengesteld: tot schaal 5, tot schaal 10 en hoger. Dit komt niet goed overeen met de gebruikelijke indeling in ongeschoold, laaggeschoold, middelbaar geschoold en hoger geschoold. Met de snel veranderende verhoudingen binnen het overheidsperoneel komt dit niet goed uit. De indeling van de Verbaannorm komt meer overeen met de gebruikelijke verdeling in vier rubrieken (in functieniveau's: tot 3, tot 6, tot 9 en > 9).

Redding werd geboden door de berekeningen van de onderlinge verzuimverhoudingen door het UWV. Daarbij is niet alleen het verzuim en de verzuimfrequentie over 12.000 werknemers een aantal jaren (5) bijgehouden per relevant aspect van het personeel (leeftijd, geslacht, functie-niveau) maar zijn ook de onderlinge verhoudingen berekend per categorie van het personeelsbestand. Dit is ondergebracht in een SPSS-rekenmodel. De verhoudingsgetallen van dat rekenmodel zijn toegepast voor een ijking op diverse personeelsbestanden:

- het personeelsbestand van alle gemeenten samen
- de personeelsbestanden van alle in de Personeelsmonitor genoemde gemeentegrootteklassen.

Bij de ijking is ook het verzuim van langer dan 1 jaar betrokken.

De ijking leverde een betrouwbaarheid op van telkens 97,6%. Deze afwijking is gecorrigeerd tot 99,5%. Een kleine extra-afwijking tot 98,5% bleek bij de gemeenten kleiner dan 50.000 inwoners.

Globaal gaat dit om gemeentelijke organisaties tot 500 medewerkers. Deze afwijking was voorzien. Al in 1993 werd binnen het tegenwoordige TPG over 2100 vestigingen en grotere gehelen berekend dat de factor bedrijfsgrootte (tot 500 medewerkers) een (kleine) extra invloed heeft. Dit verschijnsel is gedurende 10 jaar gemeten en vastgesteld. Dit is opgevangen door voor het verzuim van de kleinere gemeenten een correctie toe te passen.

Bij alle nu verrichte ijkmetingen is nu een betrouwbaarheid van meer dan 99% bereikt. Uiteraard wordt de ijking de komende jaren voortgezet.

Tot slot nog een opmerking over de betekenis van de kwartielnorm. Deze komt overeen met het tevens bij de TPG-systeem gevonden vuistregel dat 20% van TPG (en Telecom)-onderdelen significant 25% beter scoort dan het gemiddelde. Deze vuistregel blijkt ook op te gaan bij een verdere daling van het verzuim. De vraag of de 3,9% (de in 2005 laagste kwartielscore bij gemeenten) op een eindpunt wijst, kan met een blik op het bedrijfsleven ontkennend worden beantwoord: AKZO Nobel zit op 3,1%, ABN AMRO op 2,8%.

Bijlage 1 Voorbeeld: extra stuurgegevens voor gemeenten tot 50.000 inwoners

Streefcijfer voor mannen	3,3 %		
Streefcijfers voor vrouwen	4,7 %		
Berekend aantal ziektedagen	145364	dagen	
Berekend aantal ziektedagen in jaren	398,3	jaar	
Frequentie van het verzuim per leeftijdscategorie			
Leeftijd		mannen	vrouwen
< 25	1,6 keer	1,2	1,9
25 - 34	1,6 keer	1,3	1,9
35 - 44	1,5 keer	1,3	1,7
44 - 54	1,3 keer	1,1	1,6
> 54	1,2 keer	1,0	1,5
Frequentie van het verzuim bij mannen	1,2 keer		
Frequentie van het verzuim bij vrouwen	1,7 keer		
Gemiddeld verzuim bij mannen boven de 45	4,0 %		
Gemiddeld verzuim bij vrouwen boven de 45	6,1 %		

Extra stuurgegevens 2: Referentiecijfers verdeling kort, middellang en langdurig verzuim op basis van verzuimpercentage

	V%	Kort	Middellang	Lang	
Te verwachten verdeling	12	1,5	3,7	6,8	
	11,5	1,5	3,5	6,5	
	11	1,5	3,3	6,2	
	10,5	1,4	3,2	5,9	
	10	1,4	3	5,6	
	9,5	1,3	2,9	5,3	
	9	1,3	2,7	5	
	8,5	1,2	2,6	4,7	
	8	1,1	2,4	4,5	
	7,5	1,1	2,2	4,2	
	7	1	2,1	3,9	
	6,5	1	1,9	3,6	
	De goede referenties	6	1	1,8	3,3
		5,5	1	1,6	2,9
5		1	1,4	2,6	
4,5		0,9	1,3	2,3	
4		0,9	1,1	2	
3,5		0,8	0,9	1,8	
3		0,8	0,8	1,4	
2,5		0,8	0,6	1,1	

Bijlage 2: Precisie van de cijfers en problemen rond verschillende cijferbronnen

Bij bedrijven en arbodiensten worden vaak verschillen in de registratie van verzuimcijfers geconstateerd. De volgende vragen spelen daarbij een rol:

- telt zwangerschap wel of niet mee?
- wordt gedeeltelijke werkhervatting wel of niet meegenomen?
- zitten er geen fouten in de registratie?
- is het personeelsbestand up-to-date?
- tellen WAO-ers mee?
- gebruikt men kalenderdagen of werkbare dagen?
- telt men personeelsleden of formatieplaatsen?

De werkelijkheid kent hier twee gezichten. In de eerste plaats is bekend dat intern en extern fouten kunnen insluipen. En in de tweede plaats is geen enkel registratiesysteem in Nederland controleerbaar op dezelfde leest geschoeid. De formele afspraken over registratie worden lang niet overal nageleefd. Dat is de tegenvaller.

De meevaller is, dat ondanks alle gebreken, alle systemen wel goed genoeg zijn om trends aan te wijzen. Bij de analyse blijken alle cijfers ook eenzelfde richting uit te wijzen. Bij de meeste bedrijven blijken dus zowel de interne als de externe cijfers goed genoeg om er een verbeterbeleid op te kunnen baseren.

Oorzaken van verschillen zijn:

- administratieve onvolkomenheden (bijvoorbeeld te weinig ziek- of te weinig hersteldmeldingen);
- wijzigingen in het personeelsbestand tijdens de geanalyseerde periode;
- verschillen in het systeem zelf;
- registratie op basis van gewerkte dagen/uren geeft een kostenregistratie en dus een kostenpercentage;
- de arbodienst registreert op basis van gezondheid/ziekte: dit vereist een registratie in kalenderdagen;
- verschillen tussen deze laatste twee hebben vaak te maken met parttime-werk en kort of middellang verzuim.

Beide soorten registraties zijn even belangwekkend. Vanuit een gezondheidskundig standpunt blijft de registratie in kalenderdagen belangrijk.

De verzuimregistratieregels

- een scheiding inclusief/exclusief zwangerschap;
- alleen de ziekte-dagen van het eerste ziektejaar tellen mee in de statistiek;
- er wordt wél rekening gehouden met gedeeltelijke werkhervatting maar niet met parttime contracten;
- werknemers die van de ene naar de andere afdeling gaan nemen hun verzuimdagen niet mee.

Statistische relevantie

Naarmate afdelingen kleiner zijn kunnen de gevonden verzuimpercentages meer op toeval berusten.

In de regel zijn de minimumnormen voor statistische relevantie:

- meer dan 15 medewerkers. Houd voor de zekerheid 20 mensen aan.
- bij minder dan 20 medewerkers is een analyse over tenminste een jaar relevant.

Voor kleinere afdelingen is een kwantitatieve analyse niet geschikt. Voor dergelijke afdelingen is bespreking van het verzuim op basis van een overzicht op naam het beste. Dit kan in direct overleg met de betrokken leidinggevenden of, periodiek, in een SMT.

COLOFON

De Berekenaar Verzuimtargets voor gemeenten

OPDRACHTGEVER

Stichting A+O fonds Gemeenten
Projectteam: R. Davits en E. Loozen

EINDREDACTIE

R. Davits

UITVOERING:

V. Vrooland, Vrooland Advies BV vrooland@xs4all.nl

VORMGEVING

UITGAVE

© Stichting Arbeidsmarkt- en Opleidingsfonds Gemeenten, Den Haag
maart 2007

Stichting A+O fonds Gemeenten bevordert en ondersteunt vernieuwende activiteiten op het gebied van arbeidsmarkt en HRM-beleid. Actuele informatie over de verschillende projecten treft u aan op www.aeno.nl.

RECHTEN

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enigerwijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de stichting A+O fonds Gemeenten.

Hoewel aan deze uitgave de grootst mogelijke zorg is besteed, kunnen de samenstellers niet aansprakelijk gesteld worden voor eventuele onjuistheden, noch kunnen aan de inhoud rechten worden ontleend.